

VIENYBĖ

LITHUANIAN NATIONAL WEEKLY

LIX METAI 10 N

PENKTADIENIS 1945 M. KOVO (MARCH) 9 D.

Amerikos lietuvių šūkis: mes kariuojame dėl to, kad tauta būtų laisva ir nepriklausomai gyventi.

THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY
MAR 12 1945
470 Fifth Ave
NEW YORK

AINA 5 CENTAI

DABAR

Dr. J. Šliūpas
Laisvoji mintis
Hitlerio mėnuo
Pavasaris ir tt.

JUOZAS TYSLIAVA

Pranešama, kad Vokietijoje, netoli Šveicarijos sienos, mirė dr. Jonas Šliūpas, sulaukęs 84 metų amžiaus.

Prieš šį karą dr. J. Šliūpas net dviem atvejais lankėsi Amerikoje.

Paskutinį kartą, kai dr. J. Šliūpas, su žmona ir sūneliu, grįžo į Lietuvą, karas jau buvo prasidėjęs.

Atsiveikindamas seną Amerikos lietuvių kultūrinio darbo veteraną, šių žodžių autorius ištarė:

„Pasimatysime Vilniuje, daktare.“

Tada jau buvo aišku, kad Lietuva atgaus savo senąją sostinę.

Apleisdamas New Yorką, dr. J. Šliūpas buvo susirūpinęs Lietuva, jos rytojumi.

Nežiūrint to, svečias tada pareiškė:

„Praitame kare Lietuva atgavo nepriklausomybę, šiame kare ji atgaus Vilnių, Suvalkus ir Tilžę.“

Ar dr. J. Šliūpo pranašavimai taps tvirtove, netolima ateitis parodys.

Tuo tarpu Lietuva, betgi, yra praradusi nepriklausomybę.

Velioniai neteko sulaukti šviesesnės dienos.

Faktas, kad bolševikams grįžtant į Lietuvą, velionis Šliūpas ją apleido, daug ką reiškia.

Tai reiškia, kad senam Lietuvos laisvės kovų pionieriui „tarybinė santvarka“ nebuvo priimtina.

Tiesa, dr. J. Šliūpas pasitraukė į Vokietiją, iš kurios jo tėvynė taip pat nieko gero nebuvo žadama.

Ši tragiška Lietuvos burtis, be abejonės, dar greičiau pakirto seno veterano jėgas.

Velionis Šliūpas paliko žmoną, jaunametį sūnų ir dvi dukteris Amerikoje dr. Aldona Šliūpaitė Brooklyne ir Hypatija Žiūrienė Clevelande.

Bet... dr. J. Šliūpas paliko laisvąją mintį, kuri Amerikos lietuviuose nemirė niekad.

KAIP KOELNO GYVENTOJAI PASITIKO AMERIKIEČIUS

Kovo 6 d. gen. Hodges vadovaujama Amerikos pirmoji armija užėmė istorinį Vokietijos miestą Koelną. Tai ketvirtas iš eilės didžiausias Vokietijos miestas. Armotų šoviniams ir puolimu iš oro, net 90 nuosimtis miesto visiškai išgriautas. Sveikos liko tik mažos miesto dalys; jų tarpe ir istorinė katedra.

Amerikos kariuomenė įvygiavo į miestą, atrodė, kad jame jokios gyvybės nėra. Bet tuojau iš rūšių, iš apgriautų namų ir įvairių skylių pradėjo lysti buvę to miesto gyventojai, kurie puolimo metu buvo pasislėpę. Bematant, susidarė civilių žmonių būriai, kurių tarpe matėsi ir daug jaunų, karinio amžiaus vyrų civiliuose drabužiuose, ir kuriuos amerikiečiai nepatikimai žiūrė. Gyventojai sutiko amerikiečius, kaip išlaisvintojus ir visur skambėjo: „Heil Heisenhower!“ Gyventojai, kimbdami amerikiečių rankoves pradėjo juos traukti į tokias vietas, kuriose jie būsią vašinami vynu, konijaku ir visokiais valgiais, kas amerikiečiams atrodė fantastiška ir pavojinga.

Vienas vokietis anglų kalba į amerikiečius prakalbėjo: — Karas baigsis netrukus. Amerikietis jam nieko neatsakė. Tada vokietis vėl pridūrė:

— Jeigu rusai užims Berlyną, tai jums nereikės perėti Reiną.

— Viskas gerai su mumis, — atsakė amerikietis.

Vienam vokiečiui pasisakius, kad jis buvo Hitlerio jaunų vyrų grupės nariu, amerikietis kareivis, būdamas gerame ūpe ir rankoje laikydamas bonką, su delnu sudavė per nugarą. Tuomet brooklynietis Walter Zukowski (gal lietuvis Zukauskas), tam kareiviui padarė pastabą būti atsargiam, ir pareiškė:

— Aš tokių paukščių daug mačiau ir su jais kalbėjau, bet kiekvienas jų buvo 100 nuosimčių prakeiktas nakis.

Atvykus daugiau kareivių, amerikiečiai pradėjo skirstytis į miesto dalis. Amerikiečiams užėjus į maisto parduotuvę krautuve, joje rado krautuves savininką, jo žmo-

das susiraukė ir sako amerikiečiui: — Kodėl ne, aš nėsu jūsų priešas. Daug mano šeimos narių yra kare. Aš mačiau daug užmuštų. Vokiečiai yra mano priešai.

Amerikiečiai nesiskubina sveikintis ir draugautis su vokiečiais. Jie atsimena tuos šimtus ir tūkstančius savo jaunų draugų kareivių, kurie vokiečių ginklais sužeisti arba nužudyti, kraujuose pasriuvę, gulėjo Normandijoje, Belgijoje ir Olandijoje.

Tokie pirmieji vaizdai Koelno mieste. Ar ten atsiras pasalingų vokiečių, kovojančių amerikiečius, ar jie savo saugumui su amerikiečiais broliškai apsis, tai parodys netolima ateitis.

Su kiaušine apgavo vokiečius

Amerikiečiams užėmus vokiečių pozicijas vakarų frontu, viename buvusiam vokiečių įsitvirtinimo punkte, sargentas G. Dykstra pastebėjo vokiečių paliktą nesugadintą telefono aparatą. Kadangi jis gerai kalba vokiškai, tai telefoną paėmė į ranką. Iš kažin kur atsiliepė vokiečio balsas. Tuomet atsiliepdamas Dykstra sako:

Aš ir mano draugai dabar kepame kiaušinėnę. Jeigu norite užkąsti, tai prašau. Po penkių minučių pasirodė trys vokiečiai ir amerikiečiai juos suėmė.

Nesiskubina su paskola Rusijai

Sovietų Sąjunga kreipėsi Jungtinių Valstybių vyriausybę, prašydama jai suteikti 6,000,000,000 paskolos neva pokariniams šalies atstatymui. Šis Rusijos prašymas svarstomas ir numatoma, kad paskola nebus suteikta pirm, negu karas pasibaigs. Dabar Rusija gauna didelę paramą tik karo vedimo reikalams.

Vokiečiai numato

Hitleris prisipažįsta jau pralaimėjęs

Vokiečių pagrindžio žiniomis, vasario 24 d. Hitleris pasakęs kalbą, kurioje jis atvirai pareiškė, kad Vokietija jau pralaimėjusi karą. Hitleris, be to, pasakęs, kad jis „tapęs didžiausios istorijoje išdavystės auka“. Labiausiai kaltinęs Japoniją, kuri žadėjusi pulti Rusiją, bet savo pažado netesėjusi. Ta proga, Hitleris prisipažinęs, kad šiame kare Vokietija netekusi 12,500,000 kareivių. Fiureris atakavęs „tris didžiuosius“ vadindamas juos „piratais“, derėjusiais „Vokietijos meškos kailį“. Bet, girdi, kai jie keliaus per Vokietiją, tai, vietoj meškos kailio, rasią griuvėsius, žiurkes, platinančias epidemiją, badą ir mirtį.

Edenas išpėjo Liublino valdžią

Anglijos užsienių reikalų sekretorius Eden išpėjo Liublino valdžią, Rusijos komunistų sudarytą, kad ji liautųsi persekijuoti ir terorizavus tuos lenkus, kurie yra lojalūs Lenkijos valdžiai, esančiai Londone. Eden pastebėjo, kad susitarimu Jaltoje, tuojau bus sudaryta nauja Lenkijos vizualinė valdžia, į kurią įeis Liublino ir Londono valdžių atstovai.

Durtuvais iškrapšto

Iwo Jima saloje yra apie 20,000 japonų. Iki šiol ten nukauta 15,000 japonų, 5,000 tebesilaiko, įsikusę kalnų urvuose ir tik su durtuvais amerikiečiai juos iškrapšto. Saloje japonai nusistatę iki paskutinio žūti, bet nepasiduoti. Amerikos marinių ten žuvo virš 2,000, bet sala jau baigiama užimti.

Rusai prie Štettino

Iš Maskvos pranešama, kad sovietų armijos daliniai pasiekė Štettino priemiestį. Be to, pranešama, kad rusai užėmė eilę miestų į pietus nuo Dancigo.

Goebbles ir Ribbentrop karo kriminalistai

Nesilaiko sutarties

Jaltos konferencijoje buvo susitarta apsaugoti visas išlaisvintas Europos valstybes. Bet šiomis dienomis Washington pasiekė žinios, kad Rumunijoje sovietai įsivedė tokią tvarką, kokia jiems patinka, taipgi ir Italijoje komunistai pradeda vykdyti tvarką. Tokis komunistų veikimas išlaisvintose Europos valstybėse labai suinteresavo Washingtono valdžios sluoksnius.

Japonai nužudė daug Manilos gyventojų

Išsąsą savaitę japonai padeginėję Manilos miesto namus ir žudė ramius gyventojus. Visi vyrai buvo traktuojami, kaip partizanai, kuriuos atitraukdami japonai, šaudė. Žuvo daug moterų ir vaikų. Iki šiol tokių žiaurumo aukų paskaitoma iki 2,500. Daugelis maniliečių buvo kAPOjami kardais, kitus japonai apipildavo kerosinu ir padegdavo.

Pranešimai apie vokiečių sukilimus

Londone nugirsta Maskvos radijo pranešimas, kad praėjusią sekmadienį Berlyne buvo kruvinos demonstracijos, kurios virto kautynėmis gatvėse ir kuriose du aukšti nacių pareigūnai užmušti. Švedijos radijo pranešas, kad tą pačią dieną įvyko vokiečių kareivių riaušės Norvegijoje, kurių numalšinimui buvo naudojami automatiniai šautuvai. Riaušės numalšinus, 150 vokiečių kareivių nuginkluoti ir išgabenti.

Kartu su vokiečiais, patekusiais į nelaisvę vakarų fronte, rasta daug bulgarų tarnavusių naciams.

AMERIKOS LIETUVIŲ MISIJA, JOS DARBAI IR ŽYGLIAI WASHINGTONE

ROOSEVELTIENĖ PRIMS LIETUVES, KARIŲ MOTINAS

Amerikos Lietuvių Misijos proga, kovo 23 d., Washingtone, JAV prezidento žmona Eleonora Rooseveltienė, Baltajame Name, priims arbatėlei lietuves, karių motinas ir jų motinas.

AM. LIETUVIŲ MISIJĄ REMIA DEMOKRATAI IR REPUBLIKONAI

Amerikos Lietuvių Misijos darbai yra surišti su mūsų krašto karo pastangomis ir su patvarios taikos laimėjimu. Tai nėra partinio pobūdžio darbai ir žygliai. Amerikos Lietuvių demokratų ir republiko-

AMERIKIEČIAI PERŽENGĖ REINĄ

Pirmojo armija, perėjusi Reiną, įsitvirtino anapus upės į pietus nuo Koelno miesto

Kovo 8 d., naktį, pirmoji amerikiečių armija peržengė Reino upę į pietus nuo Koelno miesto, kurį mūsų kariuomenė užėmė šios savaitės pradžioje. Šioje vietoje Reino upė yra pusantrios mylios pločio. Būdinga, kad amerikiečiams keliantis per Reiną, vokiečiai veik neparodė jokio pasipriešinimo. Pranešimas apie persikėlimą buvo paskelbtas kelioms valandoms po „įvykusio fakto“.

Zinia apie persikėlimą per Reiną žaibo greitumu lėkė iš

divizijos į diviziją. „Jeigu mes atsilaukysime kitoje pusėje upės, — karas baigsis ketu mėnesių anksčiau, — pareiškė vienas iš armijos vada.“

Šiuo amerikiečių žygiu nacių buvo labai nustebinti. Tik po to, kai per Reiną persikėlė amerikiečių artilerija ir tankai, vokiečiai pradėjo pulkti. Bet gen. Hodges vadovaujamos trečiosios armijos daliniai net tris tokias nacių kontratakas atmušė su dideliais priešui nuostoliais.

SEPTYNIOS DIENOS PASAULYJE

Valstybės sekretoriaus padėjėjas Grew pareiškė, kad Jungtinės Valstybės ir toliau pripažįsta Lietuvą nepriklausoma valstybe.

Iš kalėjimo ligoninės Romoje, pabėgo buvęs Mussolinio generalinio štabo viršininkas gen. Roatta.

Amerikiečiai užėmė dar dvi salas Filipinuose.

Mussolinio policija su laikė maršalą Graziani, bandžiusį bėgti į Šveicariją.

Ribbentropas pareiškė: „Mes leisime Stalimui užimti visą Vokietiją, ir tokiu būdu imperialistinei britų politikai bus galas“.

Iš Helsinkio pranešama, kad susirgęs Suomijos prezidentas baronas Manerheimas.

Sąjungininkų kontrolei reikalaujant, sumtas Bucharesto kalėjimo viršininkas, leides pabėgti 170 kalinių.

Burmos fronte britai apsupo 30,000 japonų.

Iš Londono pranešama, kad rusai žadėję paleisti Lenkijos premjero žmoną.

Atsteigtas pašto susisiekimas tarp Amerikos ir Graikijos.

Kovo 4 d. Suomija oficialiai paskelbė karą Vokietijai.

Duesseldorfo priemestėje Adolfo Hitlerio gatvė pavadinta Eisenhowerio bulvaru.

Regencijos patvarkymu, maršalui Tito pavesta sudaryti koalicinį Jugoslavijos kabinetą.

Čan Kai Sekas pakviestas dalyvauti San Francisko konferencijoje.

Anglijos prem. Churchill lankėsi Reino fronte, Vokietijoje.

Mikado pirminkaujant įvyko nepaprastas japonų ministrų tarybos posėdis.

Graudence, Rytų Prūsijoje, rusai paėmė 5,000 nacių.

HARTFORDO LIETUVIŲ ŽINIŲ

RAUD. KRYŽIAUS VAJUS

Vietos lietuvių Amerikos Raud. Kryžiaus skyrius rimtai rengiasi paremti Amer. Raud. Kryžiaus draugijos vajų. Tuo tikslu rengiamos dvi pramogos. Klubas rengia šokių šėštadienį, kovo 11 d., o parapijos salėj rengiama kita pramoga parėmimui vajaus. Tiki masi, kad vietos lietuviai ir šiomet rimtai parems A. R. Kryžiaus vajų gausiomis aukomis ir rengiamoms pramogoms, kurių pelnas skiriamas A. R. Kryžiui, SANDARIEČIAI

REMIJA MISIJAI

ALTS 46 kuopos nariai savo specialiam susirinkime nutarė remti Lietuvos Misijos reikalą Washingtone, sudėjo nemažą sumą aukų, išrinko atstovą W. M. Chase į konferenciją.

Yra gandų, kad ir SLA 124 kuopos nariai rengiasi paremti Lietuvos Misijos reikalus skandiniame susirinkime. Pagirjinas dalykas. Renkami parašai prez. Rooseveltui įteikti dėl Lietuvos nepriklausomybės parėmimo kovos. Galimas dalykas, kad sukurs ir kitų Conn. valstybių lietuviai, ypač sandariečiai ir SLA nariai, neabejojama, kad gausi delegacija važiuos iš Conn. valstybės į Washingtoną.

SALPOS DARBAS

Vietinio BALF skyriaus veikėjos lietuviams puikiai veikia, daug drabužių surinko ir pasiuntė į centro sandėlį, per trumpą laiką yra atlikę kelis svarbius susirinkimus ir parengę keltą prakalbą.

BALF skyriui vadovauja p. Petraitienė, jai daug padeda p. Zalioniene ir kitos lietuvaitės.

tės. Veikia ir liet. komunistų komitetas, kuris šelpia karo nukentėjusius per Russian Relief, tuo tikslu šis komitetas gavo iš Liet. Amer. Pil. Klubu \$100.00.

DEKOJA GUBERNATORIUI BALDWINUI

ALTS kuopos nariai pasiuntė padėkos laišką Conn. valst. gubernatoriui Raymond E. Baldwinui už jo paskelbtą deklaraciją Lietuvos nepriklausomybės sukakties minėjimo proga. Bet kai vieni lietuviai dėkoja, kiti protestuoja. Teko patirti, kad vietos liet. komunistai pasiuntė protestą gubernatoriui Baldwinui. Tai labai "pavyzdinčiai" pasielgė dėdės Stalino agentai. Galimas dalykas, kad gubernatorių Baldwiną įvertins tą jų protestą, supras kokiu tikslu ir kokiais išskaičiavimais jie protestuoja. Ar reikia didesnio pasižeminimo laukti iš mūsų "brolių" komunistų? Labai pasipiktino vietos lietuviai, sužinoję šį įvykį.

MŪSŲ KARIAI

Teko patirti, kad mūsų žymūs jaunieji kariai, Jonas ir Juozas Medonai ir Alex, Saubeika, tebėra sveiki, gyvi Belgijos fronte, bet nuvarę kovose su vokiečiais, Jonas Medonis praneša, kad negavęs jokių kalėdinių siuntinių iš namiečių, giminių ir draugų, bet kiti kariai gavo. Mūsų Jonas buvo poilsui sugrįžęs į Angliją, bet vėl grįžo į karo frontą. Ši žinia džiugina vietos lietuvius, nes jų draugai, giminės ir namiečiai nerimavo, ilgoką laiką negavę žinių iš karių.

V. Korespon. X.

BALTIMORĖS PADANGĖJE

Vasario 24 d. įvyko Salės B-vės direktorių surengtas vakaras. Svečių dalyvavo apie 150. Bendrovei liks kokia šimtinė peino.

Vasario 25 d. įvyko SLA 64-tos kuopos surengtos pralbos.

Kalbėjo SLA prezidentas V. F. Laukaitis ir viceprezidentas P. Dargis. Abu kalbėtojai pasakė po gerą prakalbą SLA reikalui. Tik galia, kad publikos buvo labai mažai, nebuvo tinkamai išgarsinta.

P. Dargis savo išpuodingoj kalboj palietė ir Lietuvą važdžiai nupiešdamas kaip tą jaunutę atgimusią Lietuvą gražiai tvarkėsi ir sparčiai kilo kultūriškai, ne tik vydamasi kitas šalis, bet kai kurias, ypač Rusiją, net pralenkė. Kaip tik prisiminė Lietuvos kvilingus ir juos pavadinimo judais, kurie už skambučius pardavė savo tėvų šalį raudonajam dėdei Juozui, būvę salėje pora komunistėlių pakilo ir išmaršavo lauk. Mat, tie gaivalai negalį pakęsti teisybės žodžio. Jiems sąžinė ne duoda ramybės, kuomet jie girdi, kokias šiandien Lietuva kančias kenčia po raudonųjų komunistų žiauria letena.

Reikia pasakyti, kad P. Dargis yra neblogas kalbėtojas ir patartina SLA kuopoms juo pasinaudoti.

Vasario 24 d. Washington Blvd. automobilis skaudžiai suvažinėjo Antaną Maksimavičių, nulaužė koją ir skaudžiai sumušė galvą.

Vasario 26 d. anksti rytą mirė buvęs ilgametis Vienybės skaitytojas Jonas Letkauskas. Velionis buvo apie 62 m. amžiaus, buvo doras žmogus ir labai linksmo būdo. Nors velionis buvo tikintis

Laisvės šventė Linden, N. J.

Praeitą sekmadienį, Liberty parko svetainėje, įvyko Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo 27 metų sukakties minėjimas, kuris visais atžvilgiais buvo sėkmingas. Kalbėjo vietos mēras Wheeler, radijo programos vedėjas J. J. Stukas, veikėjas Liudvinaitis ir svečiai iš New Yorko, Juozas Tyšliava, Vienybės redaktorius. Dainavo muziko Dirginčiaus vadovaujamas Kearney vyrų choras. Šio choro dainavimu publika buvo labai patenkinta. Šį chorą sudaro: A. Stanionis, J. Paknis, A. Norvaiša, V. Pietaris, P. Velyvis, J. Baltrukonis, M. Cerinskas, J. Giraitis, J. Stalionis, V. Sereika, V. Sukys ir k. Visi šie Kearny vyrai, daugumoje biznierių, turi stiprius, gražius balsus. Be to, dainavo J. J. Stuko vadovaujamas, neseniai susiorganizavęs, Linden'o moterų choras. Smpatinga Litvinaitė iš Elizabeth, N. J., tautiniame kostiume, padėklamavo savo mamytės momentui parašytas eiles. Jos deklamavimą publika palydėjo gausiais aplodismentais. Svečių buvo iš aplinkinių miestelių, net iš Brooklyn'o, kaip muzikas Ad. Jezavitas ir k. Minėjimui pasibaigus, publika ilgai linksminosi.

Amerikos Raud. Kryžius ir Tarptautinis Raud. Kryžius pagelbėjo net 35,000,000 vyrų, moterų ir vaikų iš 30 skirtingų šalių.

JOHN LUKAS LIETUVIŠKA UZEIGA 543 N. 12th Street, Philadelphia 23, Pa

WILLIAM PASCHALL MAISTO KRAUTUVĖ 408 North 8 -th Street, PHILADELPHIA, PA. Tel.: LOM, 2293

KRUGELIO DEGTINĖS KRAUTUVĖ GREEN ir JOHN STREET "KAMPAS" Waterbury, Conn. Mes turime įvairiausių rūšių vyno, alaus ir degtinės Priėmamos kainos Tel. 3-9658

ANTHONY MARTIN RESTORANAS IR BARAS Gerą vietą, gerą gėrimai ir gerą valgiai 3759 N. 7-th Street, PHILADELPHIA, PA. Tel.: RAD, 8966

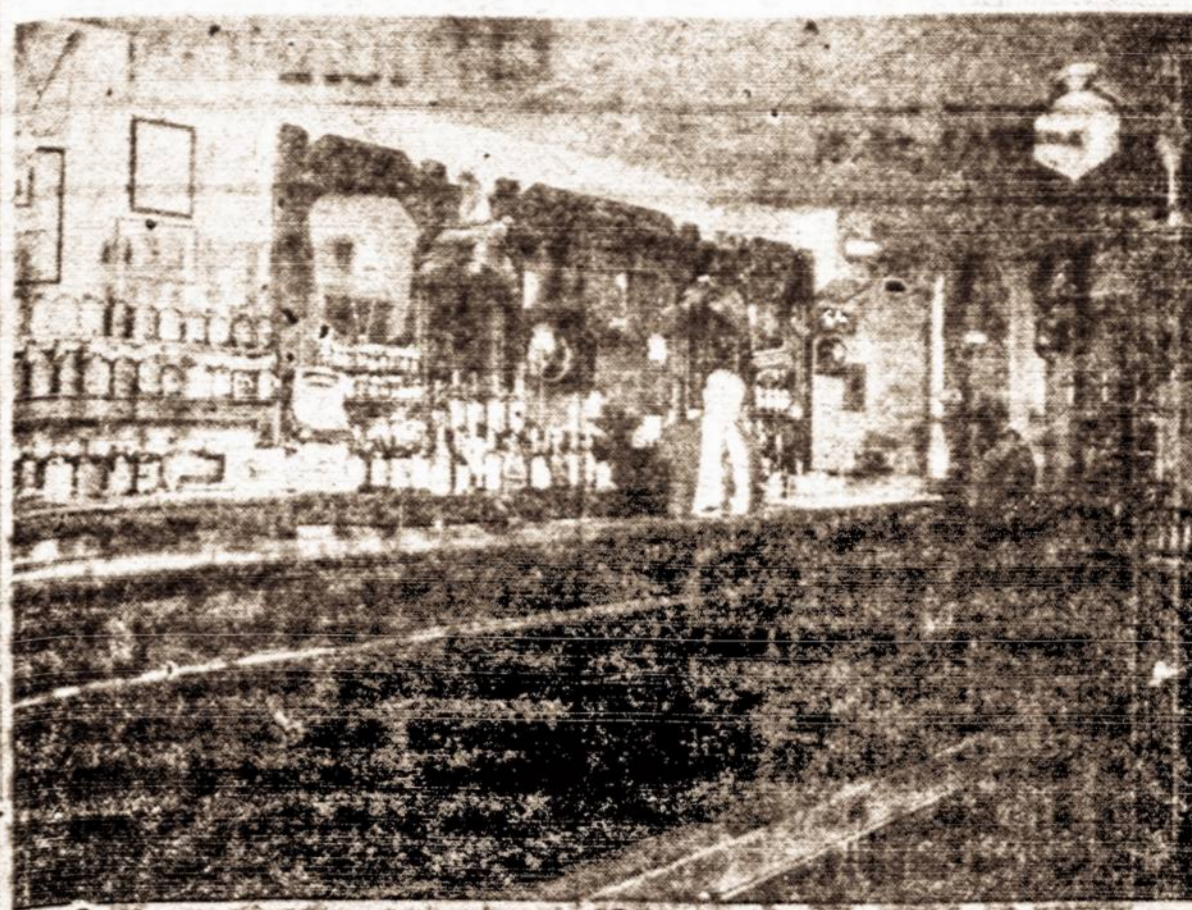
SILVER CAFE, Inc. S. ZAVADSKAS, sav. Visu South Bostono lietuvių kelio galas 324 W. BROADWAY, So. Boston, Mass.

ANTHONY WASKES RESTORANAS Įvairios rūšies valgiai ir gėrimai 3904 FRANKFORD AVE., PHILADELPHIA, PA. Tel.: DEL, 5220

QUALITY MARKET Tai vieta, kur žmonės gauna sveiką, šviežią, pirmos rūšies maistą. VIKTORAS ABECIŪNAS 356 PARK STREET, NEW BRITAIN, CONN. Telefona: 1481.

LIETUVIŠKA UZEIGA

ĮVAIRI DEGTINĖ, ALUS IR VYNAS

J. V. PAULIONIS 417 W. PRATT STREET BALTIMORE, MD.

JUOZAS KAVALIAUSKAS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS Licensed Penna and New Jersey 1601-03 SO. 2-nd STREET, PHILADELPHIA, PA. Tel.: DEW 5136

LIETUVIŲ UZEIGA

113 CHAPEL ST., NEW HAVEN, CONN

Cia susirenka visi New Haveno lietuviai Pirmos rūšies gėrimai ir patarnavimas

Bronius Daujotas

CHARLES J. ROMAN (RAMANAUSKAS)

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

Moderniška laidojimo įstaiga: didelė, graži koplyčia, erdvi salė su baru, pakeleiviams suteikiama nakvynė - viskas ne mokamai. Nelaimės valandą kreipkitės į mūsų įstaigą, diena ar naktį - mes visados pasirėngę jums suteikti geriausią patarnavimą.

1113 Mt. Vernon St. PHILADELPHIA, PA. Telefonas Poplar 4110

RESTORANAS IR BARAS

A. S. PETRAUSKAS, savininkas Pirmos rūšies valgiai ir gėrimai DIDELĖ, GRAŽI SALE SOKIMAS 88-92 CHURCH ST., NEW BRITAIN, CONN. Telefonas, 6863.

DETROITO LIETUVIŲ DIENOS

MARIJA SIMS

AUKOS MISIJAI

Lietuvių misijai, kuri įvyks Washingtone ir kareivių motinos įteiks prez. Rooseveltui peticiją su milijonu parašų, jau yra renkamos aukos, LVS 6 skyrius paaukėjo 25 dol. ir skyriaus vicepirmininkas H. Kaptarauskas 20 dol. Viso 46 dol. Graži pradžia. Kas daugiau?

ZUVO J. MARKŪNAS

Aną dieną dr. J. Jonikaitis buvo pašauktas pas ligonį Markūnų, Arlington gatvėje ir, štai, jam ten bebūnant - telegrama. Zuvęs Burmos fronte Jonas Markūnas, Markūnų sūnus. Nereikia aiškinti, kokį smūgį pajuto Jono šeima, kokią širdgėla pervėrė motinos širdį.

Daug ir dažnai dabar lietuvių šeimos gauna tokių žinių, kaip Markūnai. Daug jų gauna ir kitataučių šeimos. Tie tėvai, tos motinos brangiai moka už tautų laisvę, už Amerikos demokratiją. Jie moka savo sūnų krauju, gyvybe...

MOTINŲ ATDŪSIAI

Einant Amerikos Raudonojo Kryžiaus vajui, tenka man, kaip ir kitoms lietuvių vienetams narėms, pasivaikščioti ir paprašyti aukų. Motinos pasiskundžia savo sūnų likimu. Pasiskundžia savo kanciomis, nežino, kur jų sūnus yra ir ar jie grįš. Viena moteris, mano kaimynė paprašius aukų, taip atsakė: "Jau atidaviau Raudonajam Kryžiui savo brangiausią turtą, savo sūnelį, ką daugiau jau beduosiu!? Bet vis dėlto savo pinigine auka man įteikė. Viena moteris man įteikė tik vieną dolerį, už kurį padėkojau. Kitą rytą ji mane pašaukė ir atsiprašinėjo: girdi, aš taip buvau susirūpinusi, kad nežinojau ką daranti, tamstai įteikdama, tik vieną dolerį. Ar galinti atnešti dar bent keturis? Smagu sutikti tokius žmones. Bet sutinki, ir kitokių.

GERAS PAVYZDYS

Daug mes randame jaunų, čia gimusių, lietuvių, kurie mano esą amerikiečiai ir su lietuvių nieko neturi. Bet šiam karui užėjus, daug tokių lietuvių save pažino ir gana tvirtai argumentuoja už lietuvių ir pripažinimą Lietuvai nepriklausomybės.

Mes matome vienur ir kitur straiptusius, ginančius Lietuvos bylą, lietuvių, Amerikoje gimusių ir augusių, parašytus. Man teko ir dar vienas patyrimas apie tokią lietuviško kraujo amerikietį lietuvi. Dar šios savaitės pradžioje Ona Vilkiene atsinėšė laišką, rašytą savo vyriausio sūnaus Burt Wilko, kuris gyvena su svetimtaute žmona, San Diego, Calif. Burt prašo savo patriotingą motutę žinių apie Lietuvą. Jam reikia atremti Lietuvos klausimams ir užmėti neįmanoma. Jis prašo surinkti, kiek tik galima žinių apie Lietuvą ir jas kuo skubiausiai prisijūsti, arba pasakyti, kur kreiptis dėl žinių.

Burt nepadarė klaidos, kreipdamasis į savo mamytę. Jam įvairių žinių pasiūstą dar tą pačią dieną. Pastebėjus, kad prieš karą Burt Vilkas lietuvių nesirūpino.

ATOSTOGAVO

St. Douvan Ciurlionytė, gavusi atostogų vieną savaitę, išsaproleido Clevelande, pas savo brolių ir broliene Ciurlionius.

St. Douvan dirba Detroito milicijoje, moterų divizijoje. Savo darbą gerai supranta ir atliksdama, Stepanija įsigijo gerą reputaciją.

NAUJA APYSAKA

Visų Amerikos lietuvių žinomas ir mylimas Juozas Baciūnas, Sodus, Mich. pernai išleido vieno kunigo atsiminimus - Ois tos dienos, tos dieneles.

Autorius aprašo įvykius Lietuvoje, rusų priespaudą spaudoje ir mokyklose. Jis juos satyriškai pajuokia. Jis vaizduoja gyvenimą Amerikoje, anų laikų lietuvių vargus ir nekultūringumą.

BOLŠEVIKŲ IR KULTŪRA

Bolševikų Vilnyje, Vincas, prirašė apie Lietuvos nepriklausomybės minėjimą net keletas skiltis su uodega, bet nė vienas sakinyš nevertas kritikos.

Iš bolševikų spaudos galima spręsti, kad "pažangieji" bent 30 metų kultūroje atsilikę. Vanduo, nebėgdamas, genda...

Lankėsi konsulas dr. P. Daužvardis

WORCESTER, MASS. - Lietuvos konsulas P. Daužvardis, važiuodamas į Bostoną, vasario 10 d. sustojo Worcesteri, pas savo upšvius, ilgamečius veikėjus Raukėius. Ta proga, ypač susirinko būrys veikėjų pasikalbėti su konsulu apie bendrus ir apie mūsų tėvynės Lietuvos šiandieninę padėtį ir kančias okupacijoje.

Sekmadienį, vasario 11 d., p. Daužvardis išvyko į Bostoną kalbėti Lietuvos nepriklausomybės minėjime ir pirmadienį vėl atvyko į Worcesterį, kur buvo pakviestas dalyvauti Juozo Zemaičio pasidarbavimu surengtame pažmony, Sheraton viešbuty. Tai greituoju buvo surengtas konsulo pagerbimui bankietas, kuris nors nebuvo gausus svečiais, bet svarbus.

Bankiete, be vietos veikėjų, profesionalų ir biznierių, dalyvavo miesto mēras W. Bennett, kai kurie miesto valdininkai ir laikraščių reporteriai. Buvo gražių kalbų ir išsireikškimų Lietuvos nepriklausomybės klausimu. Konsulas pasakė gražią kalbą, nurodydamas, kaip Lietuva neteko nepriklausomybės ir kaip buvo ir yra okupantų kančia. Ma. Bet Lietuva, tas kančias išgyvenus, vėl bus nepriklausoma. Vietos laikraštis Telegram paskelbė išsisa konsulo kalbą, taipgi konsulo ir Zemaičio atvaizdus. Tas lietuviams duoda daug svarbos.

Prieš išvažiuosiant, miesto mēras pasikvietė konsulą į savo raštine, į kurią jis nuėjo kartu su p. Zemaičiu, C. Tegmen ir kun. Vasiju. Buvo plačiai pasikalbėta ir mēras konsului, kaippo garbės svečiui, įteikė miesto raktą.

Vasario 12 d., Lietuvai Remti Draugija surengė Lietuvos nepriklausomybės minėjimą, kuris įvyko Lietuvių Piliiečių Klubu salėje. Kalbėjo konsulas Daužvardis ir advokatas K. Tamulonis, Dainavo Lietuvių Moterų Klubu choras, vadovaujant M. Meškienei ir Ausrelės choras, vadovaujant J. Dirvelijui. Programai vadovavo A. Janušonis. Lietuvos reikalams aukų surinkta \$84.00. Kadangi per sniego pūgas nebuvo galima eiti, tai publikos susirinko ne daug.

Vasario 14 d. konsulas, atsisveikinęs, apšleido Worcesterį, palikdamas gražaus išpuodžio. Mes lauksime konsulą gerą reputaciją. A. J.

KAS BUS, KAS NEBUS, O LIETUVA NEPRAŽUS

Pareiškė kongresmonas Flood Washingtone

Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo 27 metų sukakties proga, Atstovų Rūmuose, Washingtone, demokratų atstovas iš Pensilvanijos, Mr. Flood, pasakė labai įdomią kalbą, kurios tekstą čia dedame:

Mr. Speaker, I am happy with the opportunity when I realize that with these remarks I pay tribute on this twenty-seventh anniversary to the birth of Lithuanian independence and freedom.

Lithuania is a land that commands our attention. I speak of this remarkable nation that has existed on the shores of the far-distant Baltic Sea from time immemorial. I speak of a proud race of people who, down through the centuries, have remained apart from the Teutons, Scandinavians, Finns, and Slavs; a country of noble heritage, small in size, but truly and properly shaped as a heart. And it is this heart that lies in the military pathway of two great rumbling and crushing empires — Germany and Russia.

In the fifteenth century, Lithuania had claimed a vast domain extending from the Baltic to the Black Sea, and men and women of Lithuanian blood all over the world thrill with pride when their mind goes back through the pages of history to the brave deeds of Vytautas the Great. This great warrior king was certainly the most imposing personality of his time in eastern Europe, and his martial valor was combined with statesmanlike foresight.

Lithuania is a land of surpassing beauty. It is resplendent with lakes, rivers, and beautiful forests. Few hills are to be observed in the soft-rolling country. It is little wonder that the people have a deep passion for their beloved homeland and desire only that all invaders will depart and leave them in peace. They appreciate the beauty of their Baltic home and they tenderly care for the soil which so abundantly nourishes them.

Since the day, a quarter of a century ago, when that clear clarion call to awake as a restored republic was issued at Vilnius, the Lithuanian Nation has bent every effort to restore her great natural wealth, political prestige, and position among the nations of the earth. The Government followed an enlightened program of doing those things that were for the best interests of the greatest number of its people.

Man is essentially religious, and in his continued search for God he leaves the mark of culture. Through the instrumentality of her great leaders, the Christian faith was introduced to Lithuania and the cross of Christ was placed on the altar within the newly built church, erected on the very foundation of a pagan chapel. This great people knew that a nation should have its own clergy, and Lithuanian youth was encouraged to take up the study for the orders of the church. Down through the years the Lithuanian clergy have been to the forefront in all things that were for the good of their people, their Nation and their church.

My friends, it is quite correct to say the Lithuanian has

a great deal of cultural wealth, and daily in the Nation's Capitol its trumpeters send out a call which is really a prayer of thanksgiving to the Maker of Man.

It was customary for the Lithuanian-American to observe at this national shrine the Fourth of July. Since a replica of the Liberty Bell had been sent from America as a gift from the Sons of Lithuania, it was fitting that it should be rung on this occasion. And on this bell appear the words, in Lithuanian, which, translated, mean: "Forever toll to Sons of Lithuania. Whoever fails to defend their liberty is unworthy of it". This should serve as a token of the everlasting friendship of America with Lithuania.

Let me read for you the resolution of the Lithuanian Taryba given on February 16, 1918. By this resolution the die was cast and Lithuania was pledged to the cause of complete and untrammelled liberty. This resolution reads:

The Taryba of Lithuania, as the sole representative of Lithuanian people, in conformity with the recognized right to national self-determination, and in accordance with the other conferences of Lithuania held in Vilnius, September 18 to 23, 1917, does hereby proclaim the restitution of the independent state of Lithuania, founded on democratic principle, with Vilnius as its capital, and declare the rupture of all ties which formerly bound this state to other nations.

Only a prophet can accurately foretell future events, but study of Lithuania's past would seem to indicate that the expression "Kas bus, kas nebus, O Lietuva nepražus," which means "Come what may, Lithuania will always stay," has always been correct. This mighty and ancient people have been bred to hardship and inured to pain and suffering from time immemorial. They have seen nations in turmoil. They have felt the stirrings of nations on the move. They have known hardship in warfare against such redoubtable foes as the Crusader, the Tartar, and the German. They have passed through the crucibles of hate and have never completely bowed before Slav or German. They have always won through to victory.

Many people were prone to think that with the coming of the Bolshevik in 1940, Lithuania was definitely through as a nation. They were quite willing to designate to her a position subservient to Hitler when his legions marched through the land in the 1941 campaign against Russia. However, one recalls that the Lithuanian is not easily uprooted from the soil that has been his since time immemorial. The size of Lithuanian landholdings has varied between 20,000 square miles centering about the Nemunas River to the vast empire of Vytautas, which extended from the Baltic to the Black Sea. Lithuania has learned one lesson that precludes any desire for grandiose expansion. She wants nothing more nor less than that portion of eastern Europe which is hers by right of continuous settlement and which is approximately 35,000 square

ATSTOVO RASTENIO REZOLIUCIJA JURGIO VAŠINGTONO PAGARBAI

Šių metų vasario 22 d., minint Jurgio Vašingtono gimimo sukaktį, Marylando seime, atstovas Nadas Rastenis pasiūlė sekamą rezoliuciją:

Whereas, the American people are celebrating on February 22nd, 1945, the 213 anniversary of the birth of George Washington, a statesman and soldier who won for himself a high place in the history of the United States and the world; and

Whereas, we honor George Washington for his participation in so many of the vital events of Colonial America and of the early years of the American Republic, including his assistance as a young military aide during the French and Indian Wars, his steadfast patriotism and leadership as commanding general of the American Revolutionary Army his work as chairman of the Constitutional Convention of 1787, and his capacity in undertaking for eight years the new and untried position of President of the United States; and

Whereas, to all his official duties and responsibilities he brought a commanding presence and a grave dignity, a capacity for tireless and methodical work, a hard-headed practicality, and a character which has survived "both the follies of the admirers and

miles in extent with Vilnius as the traditional capitol city. Another Lithuanian proverb is to the effect that if one is in a hurry it is wise to go slowly. Patience is required of those who would move slowly and surely forward, but the Lithuanian is eminently fitted for this role in history. Time does not have a great significance if the true ends are eventually served. The fact that Lithuanians will never be content without complete and full liberty is a sufficient reason to believe that they will succeed. They are no strangers to hardship and sorrow. They have been hardened by long periods of resistance to their traditional enemies. They have won notable victories over the pressing Teutons.

During her period of twentieth century independence, Lithuania demonstrated an amazing national vitality. Her financial condition remained sound from beginning to end. She built up a foreign trade that was gaining in strength until checked by the restrictions of war operations in the Baltic and North Seas. She made notable gains in such fields as education, scientific research, and agronomy. Her levels of living advanced far beyond those prevailing around her. She was definitely facing westward and sought the privileges of western civilization.

In keeping with the principles expressed in the Atlantic Charter, and reaffirmed by the great leaders of the United Nations, the breath of life, and the enjoyment of liberty, with God's help, will once again be assured to Lithuania.

All around the world there are some ideas which millions of men hold in common, and one of these is the mixture of respect and hope with which the world looks to the United States of America. Our common liberation includes giving to all peoples freedom to govern themselves as soon as they are able and the econo-

mic freedom of which all last- ing selfgovernment inevitably rests. The way to make certain that we do reverse our traditional American way of life for all is to create a world in which all men, every where, can be free. The history of Lithuania is the most eloquent advocate of her right to enjoy this way of life.

I am indebted for a great deal of my information on this important subject to a most valuable book entitled "Timeless Lithuania" written by Owen J. C. Norem, D. D., Envoy Extraordinary and Minister Plenipotentiary of the United States to Lithuania.

To students of history of this country, comparatively unknown outside of Europe, I urge a study of this excellent work.

My friends, as we join in paying tribute to Lithuania's day of independence, in this year of 1945, it is difficult to foresee with complete certainty the exact status of the Lithuanian Nation. Sore and troubled, indeed, has been her tragic lot.

But observance of Lithuanian independence day on February 16 is a grim reminder that this anniversary will not be observed in Lithuania itself. For the 2,500,000 Lithuanians in Lithuania, or the portion of them that survives, are not in a position to celebrate. There is no free Lithuania; nor is there likely to be unless the ideals of the Atlantic Charter are translated into action.

The distress signal most frequently heard by ships at sea is "three short, three long, and three short". The call letters are S-O-S and it would seem fitting to regard this as meaning "Sudiev o Sudiev" Lietuva. Sudiev means "God be with you." May I close this expression of my deep feeling with that word, "Sudiev" addressed to you and to Lithuania. Lithuania is a country which has placed her trust in God, and God will never forsake her.

Whereas, in the conduct of his private affairs he likewise carried himself in the best traditions of the American way of life, in seeking the extension of the privileges of public education, in supporting new and improved methods of agriculture, and in his temperate and moderate enjoyment of all that contributes to good living; and

Whereas, a legislative body such as this House may particularly honor him for his frequent mention of "the benign influence of good laws under a free government"; now therefore, be it

Resolved by the House of Delegates of Maryland, That the House take this opportunity to commemorate the birthday of George Washington and to honor his memory; and be it further

Resolved, That a copy of this Resolution be spread upon the Journal of this House, and that when the House adjourns today it do so as a testimonial of honor and respect for George Washington.

Po šios rezoliucijos perskaitymo atstovas Rastenis sekamai kalbėjo:

Amerikos istorijoje yra įrašyta, kad Jurgis Vašingtonas buvo žymiausias vyras tarpe žymiausių vyrų. Ir nenustabu, Nuo žmonijos civilizaci-

jos apyaušrio daug narsių vyrų vadovavo karus ir revoliucijas. Kariavo karaliai, faronai, Aleksandrai Makedoniniai, cezariai, carai, Napoleoniai, kaizeriai ir diktatoriai. Jie visi karūs vedė savo šalių "labui" ir visi vedė katės už savotiškus idealus. Bet nė vienas jų nekariavo už kilnesnius, kaip Jurgis Vašingtonas.

Jurgis Vašingtonas kovėsi už Amerikos laisvę, už žmonių laisvę, už demokratiją. Kuomet jis sėkmingai baigė revoliucinį karą, tuomet jis tapo išrinktu Jungtinių Valstijų prezidentu. Kaip prezidentas ir kaip vienas Amerikos konstitucijos kūrėjų, jis nesisėpė diktororiškų teisių įsigyti, bet dėjo pastangas, kad laisvė, demokratija ir lygybė būtų visiems vienodo masto.

Jei ne Vašingtonas, gal Amerika nebūtų išskovojusį nepriklausomybę. Tiesa, kad mūsų Amerika tapo didėle ir galinga šalis; tiesa kad Amerikos krantės glostė galingi okeanai, ir kad Amerikos žemė saulė auksuoja. Bet jei ne Vašingtonas, gal ir šiandien būtų tiktai imperijos kolonija, neturėtų savo žvaigždėtos vėlavos ir Amerikoje nebūtų laisvės ir demokratijos!

LICENSES Beer, Wine, Liquor WHOLESALE AND RETAIL

NOTICE is hereby given that License No. RL 2013 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liquor at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 1350 Myrtle Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.

ANGELO BELLO 1350 Myrtle Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. RL 2127 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liquor at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 4005 Clarendon Road, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.

CHARLES J. MEYER (Clare Brook Tavern) 3508 Clarendon Road, Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. RL 1501 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liquor at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 128 Franklin Street, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.

GUTHRIE B. COLLATZ 31-33 Cumberland St., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. RL 1529 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liquor at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 3941 Fulton St., 20 Somers St., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.

THOMAS ALLICINO 2011 Fulton St., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. RL 4918 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liquor at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 1271 Fulton St. & 242-A Nostrand Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.

NOIROM RESTAURANT, INC. 1271 Fulton St., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. RL 5306 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liquor at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 2128 Fulton St., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.

NORWOOD PALACE REST., INC. 2128 Fulton St., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. RL 1756 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liquor at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 3902 Ft. Hamilton Pkwy., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.

GERARDO CECERE 3902 Ft. Hamilton Pkwy., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. RL 1901 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liquor at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 125 Kingston Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.

DANIEL HUGHES 133 Kingston Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. RL 1310 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liquor at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 121 Wyckoff Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.

JOHN TELLIAN 221 Wyckoff Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. RL 5794 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liquor at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 230 Union Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.

LETHANIAN AMERICAN CITIZEN CLUB 230 Union Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. RL 1858 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liquor at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 2790 Nostrand Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.

MARIE BOWMAN (Pat's Bar & Grill) 2790 Nostrand Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. RL 5794 has been issued to the undersigned to sell beer, wine and liquor at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 212 Berry St. & 112 No. 3rd St., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.

PAUL'S RESTAURANT

Alus, vynas, įvairios rūšies degtinė ir sveikasis maistas

Paul Višniauskas 31 SPRING STREET, NEW BRITAIN, CONN. Tel.: 8774.

Boston Realty Trust INSURANCE SERVICE veda adv. Joseph B. Gailius 317 E St. (Broadway kamp.) South Boston, Mass. Tel.: SOU 2732

Dr. M. J. COLNEY priėmimo valandos: nuo 10 v. r. iki 8 v. v. 148 Grand Street, WATERBURY, CONN. Tel.: 3-4747

STANLEY TOLUIS 158 N. Main Street, UNION CITY, CONN. Tel.: Naugatuck 4864

LOU'S CAFE L. Lietuvninkas, sav. įvairios rūšies gėrimai Garfūs valgiai. Tikrai draugiškas patarnavimas. KEICIAMĖI ČEKIAI 1400 WOODALL STREET, Baltimore, Md. Tel. So. 2649

WOODLAND CAFE B. J. TRIBULAS, sav. Tai didžiausia ir gražiausia pasisėmėjimo vieta vakarinėje miesto dalyje. 63rd St. at Woodland Ave. Philadelphia, Pa. Tel.: SARatoga 9556 WEST 17

Michael M. Devenis LIETUVIS GYDYTOJAS Brown Building Exchange Place, WATERBURY, CONN. Priėmimo valandos: nuo 2 iki 4 v. p.p. ir nuo 6 iki 8 v. Telefonai: ofiso 3-3888, namų 3-1554

GARDEN HOTEL AND CAFE A. ZINZELETA, savininkas Pirmos rūšies degtinė ir alus. Išgvi užkandžiai Tautiečiai pas tautiečių 612 E. Lombard St., BALTIMORE, MD. Tel.: Lexington 8229

